

С Т А Н О В И Щ Е

от

проф. Розмари Константинова Стателова, д.изк.

за

научните трудове, с които доц. д-р Иванка Аспарухова Влаева участва в конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор” по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство/Музикознание и музикално изкуство /История на музиката и муз. анализ/, обнародван в „Държавен вестник”, бр. 57 от 14 юли 2017 г.

В посочения по-горе конкурс кандидатката доц. д-р Иванка Влаева участва със следните научни трудове: книгата „Музика в глобалния свят /отражения в българското образование/” и още 31 научни студии и статити. Всички те са публикувани в годините 2011 – 2017, така че не повтарят представените научни трудове за придобиване на образователната и научна степен „Доктор” и за заемане на академичната длъжност „Доцент”.

В моето становище ще се спра основно върху книгата „Музика в глобалния свят”, тъй като повечето от останалите научни публикации – с изключение на тези, посветени например на темите „Музиката в културата на Югозападна България”, „СБК в началото на XXI век”, „Хоровата музика в България в XIX век”, „Семинарът „Нови идеи в етномузикологията” и „Музикални и танцови практики в Югоизточна Европа”, както и някои други – са до голяма степен тематично сходни с отделните части на книгата. Още тук следва да се каже, че дори самият прочит на заглавията на тези близо 40 публикации говорят за високата не само научна, но и езикова ерудираност на кандидатката, тъй като публикациите са написани както на български, така и на английски и руски език – езици, които Влаева, както знам от личен опит, владее свободно.

В настоящото становище нямам възможност – целта на становището не е в това – да анализирам подробно научния труд „Музика в глобалния свят” или дори само да изредя заглавно неговото съдържание. Мога само да кажа встъпително, че многообразието на този труд представя много добре разностранната професионална дейност на кандидатката – научно-изследователска, академично-преподавателска, публицистична, лекторско-популяризаторска, както и музикантско-практическа. Ще се спра на три главни обекта, третиращи в книгата. На първо място това, което лично на мен като изследовател на съвременната музикална култура ми прави най-силно впечатление в разглеждания хабилитационен труд на Влаева, е нейната силна ангажираност и владеност в особеностите на нашето

културно съвремие веднаж като цяло и след това по отношение на музиката. На преден план са процесите на глобализация, от една страна, които – освен всичко друго – неимоверно разширяват музикалния фронт както в синхронен, така и в диахронен план. Не случайно авторката нееднократно в труда си третира явлението World Music /музика или по-точно – музика на света/ като среща и хибридно съединяване на всичко онова в музиката, което преди – да речем – половин век все още е стояло на заден план, изтласкано там от европоцентризма в музикалното изкуство и англо-американизма в популярната култура. От друга страна, глобализацията и в света на музиката поражда като свое обратно т.нар. глокализация, когато – за да опази своята идентичност – човек се вкопчва в особеностите на своята културна локалност. Тук Влаева третира едно след друго актуалните културни политики и стратегии, особеностите на културните индустрии, взаимодействието между култура и икономика, пазарните отношения в сферата на музикалната култура, както и подготвеността чрез образование на съвременника да ползва продуктите на световната музика, да общува чрез музика.

Така, на второ място, стигаме до другата основна тема, която – освен в специално отредените ѝ параграфи – пронизва като водещ тон целия текст. Това е темата за предизвикателствата, които всичко до тук посочено отправя към музикалнообразователния процес в България. Тук лейтмотив е актуализацията на този процес и тази подтема Влаева развива многостранно на базата на своя дългогодишен академично-преподавателски, лекторски, популяризаторски и проучвателски опит. Третирайки проблемно трите основни дисциплини „История на музиката”, „Култура и музика” и „Етномузикология” в специалността „Педагогика на музикалното изкуство”, които преподава в ЮЗУ „Неофит Рилски”, Влаева ратува за оптимизация на учебния процес, за неговото още по-широко отваряне към музикалните култури на света, за неговото синхронизиране с плуралистичната музикална реалност, както и с новите културни политики – нещо, доста трудно за постигане в условията на обратното движение – стремежът на определени образователни политики към намаляване на обема на учебните програми.

На трето, но все така водещо по значимост място идват темата и материалите в книгата, които представят изчерпателно д-р доц. Иванка Влаева като може би единствения в българското музиковедие изтоковед в музиката. Ориентацията и научният интерес към музикалните култури на Азия се пораждат у Влаева още през студентските ѝ години под – както тя самата описва – благотворното влияние на рано напусналата ни колега, изтъкнатата българска музиколожка Киприана Беливанова, чието дело също намира място в разглеждания труд. Влаева изследва последователно и задълбочено музикалните култури на Индия, където провежда изследователски етномузикологичен терен и овладява определени

музикални практики, на Япония, на Южна Корея, на Китай, а по-късно и на Иран. От традиционна музика до композиторско творчество, от попмузика до религиозни жанрове – Влаева неспирно разширява своите знания в тези области на източната музика, като проявява истинска изобретателност в откриването на нови и нови съвременни възможности за контакт с въпросните култури. Близко двадесет години тя участва в съответните научни и образователни структури по ориенталистика и изтоковедчество у нас. Книгата, както и редица от другите научни студии и статии и по-точно тези с номерата 2, 5, 7, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 21, 24, 25, 26, 27 и 30 от приложения списък, с които авторката участва в конкурса, дават изчерпателно сведения за тази област от нейната научна, академично-преподавателска, лекторска и популяризаторска дейност. Като тук винаги доминира въпросът за взаимодействията и контактите между тези музикални култури и културата на България – нещо съзвучно с процесите на глобализация.

Накрая ми се иска да изтъкна още едно качество на доц. д-р Влаева, което се добавя към богатата ѝ езикова култура – това е ясният и образен начин на писане и говорене и по най-сложните теми. Това е ценно качество за един академичен преподавател и аз вярвам, че нейните студенти се възползват в достатъчна степен от него. Бих искала да посоча и колегиалната отзивчивост на кандидатката: когато аз се оказах в невъзможност да поема участието в един международен европейски проект за проучване на хоровата култура в Европа през 19 век, Влаева не само пое работата по проекта с готовност, но и сътвори един от най-интересните материали в проекта, който Влаева представя за конкурса под номер 20 от списъка на публикации.

В заключение на това свое изказване искам да приканя уважаемите колеги от научната комисия по провеждането на конкурса за заемане на академичната длъжност „професор”, да присъдят също като мен тази длъжност на доц. д-р Иванка Влаева.

София, 19 октомври 2017 г.

проф. д.изк. Розмари Стателова